

Szentendrei Református Hírlevél - megjelenik negyedévente

Sáfárok vagyunk

A sáfár szó a hétköznapi beszélt nyelvünkben már nem használatos. Ha istentiszteleten igehirdetésben használjuk, akkor már ott is szükséges jelentésének értelmezése, megmagyarázása.

A sáfár görög szava jelentése: gondnok, intéző, „felelős”. A sáfár eredeti jelentése szerint olyan ember, akit a ház tulajdonosa megbíz házában felelős gondozásával, ügyeinek intézésével.

Ismerjük Jézusnak a talentumokról szóló példázatát. A gazda, aki vagyonos ember lehetett, kiosztott szolgálai között talentumot. Ez körülbelül 80 ezer svájci franknak felel meg. A gazda részéről a szolgák iránti bizalmat jelenti ekkora vagyon kiosztása. Természetesen úgy adja ki, hogy amikor visszatér, akkor a kapott vagyonról el kell számolniuk. Isten teremtői mivoltából következik, hogy minden az Ő tulajdona. „Az Úr a föld, és ami betölti, a földkerekség és a rajta lakók. Mert ő vetette meg alapját a tengereken, ő rögzítette a folyókon” (Zsoltárok 24:1-2). Vagy ahogyan énekeljük *Szenczi Molnár Albert* szívet melengető, lelkünket Isten dicséretére indító zsoltárfordításában: „Az Úr bír ez egész földdel, És minden benne élőkkel. Övé a földnek kerekése, Mit a tengeren épített, Folyóvizekkel körülvevett, Melyben meglátszik bölcsessége” (24. Zsoltár 1 vers). Ez már önmagában elég lehetne arra, hogy Isten alkotásainak értelmes vizsgálata révén „az Ő örök hatalma és istensége” meglátható legyen az ember számára. Mint ahogyan ez több tudóssal is megtörtént, akár a mikro- vagy a makrokozmosz vizsgálata, kutatása során jutott hitre. Mert megláttak valamit abból a tökéletes RENDBŐL, amire Isten maga mondta a teremtés befejezésekor: „minden, amit alkotott, igen jó” (1. Mózes 1:31).

Dávid, a pásztorfiúból lett király, aki pásztorélete során sokszor rácsodálkozhatott a betlehemi éjszakákon a sok ezer csillagtól ragyogó égboltra, a látvány pompás és hatalmas méretétől lenyűgözve döbben rá, hogy milyen kicsi is az ember. „Ó, Uram, micsoda az ember, hogy törődsz vele, az emberfia, hogy gondolsz rá? Az ember a lehelethez hasonló, napjai a tűnő árnyékhoz.” (144. Zsoltár 3. vers). Ugyanakkor emberlétünk lehelethez hasonló mivoltában nemcsak azt élheti át, amitől a vigasztaló és vigaszt adó

Középkori iskolát ábrázoló fafaragás (Musée Cluny, Párizs)

énekünk szövege: „Gondviselő jó Atyám vagy, Ó én édes Istenem” (277. Dicséret), hanem azt is tudhatjuk, hihetjük, hogy Ő kevéssel tett kisebb bennünket önmagánál. Dicsőségünk és méltóságunk, mintegy tőle kapott korona abban van, hogy Isten megszólít bennünket és a tőle kapott szabadsággal és felelősséggel állhatunk meg előtte. A kapott szabadságban Isten irántunk való szeretetét mutatja kifejezésre, ami ha eléri a szívünket, akkor a ránk bízottakkal való felelős sáfárkodással vá-

laszolunk neki. Hiszen minden az övé, mert Ő a mindenség és mindenek teremtője. Mivel a látható, a fizikai világ a láthatatlanból teremtett, ezért a látható, csak Isten országa „alkotmánya” szerint tud rendeltetésszerűen működni. Az Ő országa alkotmányának alapja az igazság, béke és Szentlélek általi öröm. Az Ő igazsága nem valami, hanem Valaki, aki azt mondta: „Én vagyok az út, az igazság és az élet” (János 14:6). Vele, benne és általa lehetséges nekünk „rendeltetésszerűen”, az Ő RENDJÉBE igazodóan sáfárnak lenni. Vele megélni sáfár voltunkat azt jelenti, hogy hisszük, hogy megmásíthatatlan és visszavonhatatlan Jézus Krisztusnak mindenkorai tanítványai számára adott ígérete: „én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Máté 28:20). Ezt az a Jézus Krisztus ígérte, akinek „adatott minden hatalom mennyen és földön”.

Amikor Isten azt ígérte Mózesnek, hogy vele lesz abban, hogy a zsidó népet kivezesse Egyiptomból, az többet ért, mintha fölfegyverezte volna a szolgaságban szenvedő nép férfi tagjait. Abból Spartacus-féle felkelés lett volna, nem szabadság Egyiptomból, a szolgaság házából.

Sáfár voltunkat akkor tudjuk megélni, ha életünk Jézus Krisztusban való élet. Ennek jelentését, az igazi szőlőtőről szóló példázat mutatja szemléletesen, amikor Jézus Krisztus ezt mondta: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők, aki én bennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt”. Ez a gyümölcs a Lélek gyümölcszeként: a szeretet, öröm, béke. Ez pedig már a Szentlélek általi sáfár voltát jelenti az embernek.

Szénási László
helyettes lelkipásztor

Köszönet lelkipásztorunknak és hitvesének

„Mert akik jól szolgálnak, azok szép tisztességet szereznek maguknak...” (1Tim 3,13.)

Dr. P.Tóth Béla harminchárom éven keresztül pásztorolta Isten szolgálaként gyülekezetünket. Korábbi lelkipásztorainkkal ellentétben szerencsére dr. P. Tóth Béla tiszteletes úrtól nem kell végleg búcsúzunk, mert köztünk marad gyülekezetünk aktív tagjaként, és tevékenységével, hasznos tanácsaival remélhetőleg még hosszú ideig segíti egyházunk és a majdani új lelkipásztorunk munkáját. Nyugalomba vonulásával mégis lezárult egy kiemelkedő fejezet egyházunk történetében, ami alkalom a köszönetünk kifejezésére lelkipásztorunknak és hitvesének, és a hálaadásra, hogy Urunk ilyen áldott eszközei lehettek gyülekezetünk épülésében.

Ez a rövid írás alkalmatlan arra, hogy számba vegye mindazt, amiért köszönettel tartozunk lelkipásztorunknak. De ha néhányat ki szeretnénk említeni ezek közül, akkor első helyen azt a több ezer igehirdetést kell megemlítenünk, amit hallgathattunk tőle. Prédikációi mindegyike hitelesen, krisztusi lelkülettel, tanítói vezetéssel közvetítette számunkra a Biblia üzenetét. Nem csoda, hogy amióta az igehirdetések interneten is olvashatók, számtalanszor töltötték le azokat, és lelkészek között is közismertek mint amelyekből érdemes meríteni felkészülésük során.

Sokan vagyunk olyanok, akik súlyos betegségünkben, gyászunkban vagy más problémánkban kaptunk igei vigasztalást, lelkigondozói támogatást, bölcs tanítást tőle. Ez a segítség mindig személyre szól, és azokon az igei üzeneteken alapult, amiket ő maga kért és kapott a Teremtőtől hasonló helyzetekben.

Feltétlenül köszönettel tartozunk mindenre kiterjedő figyelméért, amellyel egyházunk sorsfordító döntési helyzetétől kezdve a legapróbb részletkérdésekig minden ügyünket és az óvoda ügyeit is. De ez a figyelem nemcsak abban nyilvánult meg, hogy felismerte, mikor mit kell tenni, hanem amit maga el tudott végezni, el is végezte. Segítette ebben fáradságot nem ismerő munkabírása is. Amikor nemrég átadta munkáját, egy véget nem érő listában írta össze az átveendő tennivalókat. Ezt elolvastva tudhattuk csak meg mi, legközvetlenebb munkatársai is, hogy az egyházunk zökkenőmentes működéséhez mennyi mindenre kell odafigyelni, és mennyi mindent látott el mindebből – szinte észrevétlenül.

Még vég nélkül folytathatnám a sort a gimnázium és az óvoda megvalósulásától kezdve a gyülekezeti ház bővülésén át a templom és a parókia megújulásáig mindazzal, amiben lelkipásztorunk az elképzelések kimunkálásától kezdve a megvalósításig országnrészről vállalt, de feltétlenül szeretném, ha maradna még hely annak a köszönetnek, amivel hitvesének, *dr. P. Tóth Béláné* tiszteletes asszonynak tartozunk. Egyrészt hitvesi támaszként olyan háttérrel biztosított férjének, amelyre ő mindig bizton támaszkodhatott. De mindemellett az asszonykör egyik legstabilabb oszlopa, számos közösségi munka (borítékolás, csomagkészítés stb.) szervezője, az egyházunk adminisztráció nélkülözhetetlen munkatársa és – ha nem sértődik meg e miatt a megnevezés miatt – a gyülekezet háziasszonya is volt.

Isten gazdag áldását kérjük mindkettejük további életére, és nagy szeretettel számítunk rájuk továbbra is gyülekezetünkben!

Sikolya Zsolt gondnok

Díszpolgári címet kapott dr. P.Tóth Béla

Az augusztus 20-i államalapítás ünnepén a Városháza Dísztermében idén is átadásra kerültek a Pro Urbe díjak és a Város Díszpolgára cím. Szentendre Város képviselőtestülete döntésének értelmében, a városért végzett tevékenységének elismeréseképpen 2015-ben a Város Díszpolgára címet dr. P. Tóth Béla református lelkész kapta.

Mint *Verseghi-Nagy Miklós* polgármester fogalmazott: „Dr. P. Tóth Béla református lelkipásztor a leghosszabb ideje itt dolgozó egyházi vezető városunkban. (...) Munkásságának köszönhető, hogy lelkipásztori vezetése alatt a református gyülekezet létszáma megháromszorozódott, az elmúlt évtizedekben városunk több ezer lakójának nyújtott szellemi táplálékot, lelki támaszt. A rendszerváltozás után az általa vezetett egyházunk elindította és felújította a Szentendrei Református Gimnáziumot és 2009-ben az önkormányzat kérésére átvette a Villasori Tagóvodát, ahol ma a Szentendrei Református Óvoda működik. A két intézmény felújításához, bővítéséhez, felszereléséhez több mint egy milliárd forintnyi beruházásra és rengeteg áldozatos munkára volt szükség, amelyekben lelkész úrnak elvülhetetlen érdemei vannak. Az ugyancsak igényesen felújított templom, parókia, a kibővült gyülekezeti ház méltán nevezhető a műemléki városmag egyik díszének. Az egyházunk hitéleti és köznevelési tevékenység mellett jelentős rendezvényekkel gazdagítja a város kulturális életét, amelyeknek ugyancsak a lelkipásztor a legfőbb szorgalmazója. Dr. P. Tóth Béla a városi közéletben is rendszeresen részt vesz, és aktív szervezője az évente megrendezendő ökumenikus imahétnek is.”

Verseghi-Nagy Miklós polgármester átadta a Díszoklevelet dr. P. Tóth Béla lelkipásztornak

ÜNNEPI RENDÜNK

Bűnbánati esték: október 21. és 22. este 7 órakor

Újborért hálaadás: október 25., vasárnap délelőtt 8 és 10 óra, úrvacsorával

Reformáció emlékest: október 31., szombat este 6 óra.

Helyszín: református templom

Búcsúzó szavak

Furcsa érzés harminchárom év után búcsúzni a gyülekezet tagjaitól, sok egyéb közt már csak azért is, mert nyugalomba vonulásom után is szentendrei lakosok maradunk. De leginkább mégis azért, mert harmad évszázad alatt igencsak összenőtt az életem, életünk megannyi kedves, jólelkű ember sorsával – tőlük most nehéz szívvel veszek búcsút. Akiknek szüksége lesz ránk, biztosan megkeresnek majd, és nem is fogjuk elutasítani őket, még ha hivatalos egyházi szolgálatot, keresztelést, esküvőt stb. egyházunk rendje szerint természetesen utódomtól kell várjanak. Megköszönöm azonban mindazok szeretetét, akik jó szóval, kedvességgel, imádságos lélekkel segítették szolgálatunkat, és most áldást, örömet és békességet kérek életükre.

Emlékek idéződnek fel bennem. Volt harminchárom éve a gyülekezetnek egy idős „harangozója”, a járashibás, értelmileg sérült Juliska néni. Bemutatkozó szolgálatom után, amiből a hátsó sorban szunyókálva alighanem semmit sem értett, odahozta a templomkulcsot és a kezembe adta. Mint „Krisztus kicsinye” a maga részéről megelőlegezte nekem a bizalmat... két hét múlva a gyülekezet egyhangúan megválasztott lelkipásztorának.

Amikor a meghívást hivatalosan is megkaptuk, először azt hittük, az itteni parókián is két lakószoba van, ahogy előző szolgálati helyünkön volt, mert magunk csak annyit láttunk addig az épületből – így is fogadtuk el a meghívást. Amikor aztán 1982. november 29-én a jeges szélben bútorainkkal és kicsi gyerekeinkkel költözködtünk, fölfedeztük, hogy öttagú családunkat Szentendrén négy lakószoba várja a parókián – hát nagy volt az örömünk. Az egyházközség azonban akkoriban olyan szerény anyagi körülmények között élt, hogy a presbiterek saját kezűleg meszelték ki a parókia szobáit, mázolásra pedig sor sem került. Ma is látom gondnok urat – akkor még csak ifjú presbitert – amint egy fehér köpenyben áll a létra tetején, és meszeli az iroda előszobájának falait.

A fűtetlen templom a maga 120 cm vastag falaival olyan hideg volt télen, hogy a gyülekezeti teremben tartottuk a vasárnap délelőtti istentiszteleteket, és bizony el is fűtünk benne. Egészen addig, amíg ki nem szorultunk, mert a létszám miatt 1984 januárjában mégis be

kellett menni egy vasárnap a mínusz öt fokos templomba – ami persze igazából nagy öröm volt. Egy presbiter és családja pár hét múlva letettek az asztalra egy 100 ezer forintos adományt – ami akkoriban nagy pénz volt –, hogy indítsunk gyűjtést a templom fűtésére. Egy év alatt össze is gyűlt a szükséges összeg, és 1985 márciusa óta minden vasárnap meleg templom várja a híveket. A fűtéshez szükséges új elektromos kábelnek a járda és úttestbontást a következő sarokig magunk végeztük a gyülekezetbeli férfiakkal és az ifjúsági körrel – a környékeliek nem hittek a szemüknek, hogy egyetlen nap alatt készen is lettünk vele, az árkok visszatemetésével együtt. Hívták is a csapatot, hogy „ezt a brigádot felfogadnánk mi is” – amin persze jót mosolyogtunk.

dr. P. Tóth Béla és felesége a Gimnázium aulájában 2002-ben

Az első gyermekkarácsonyon összesen tíz gyermek vett részt, abból is három a miénk, három pedig a missziói gondnok családjából volt – ma pedig kétszer telik meg, csak református óvodásainkkal és kisgyermekkel karácsonykor a templomunk, s kétszázötven csomagot visznek haza magukkal a gyerekek, amit az Asszonykőr készít nekik. Valamikor, ha tíz gyermekkel sátorozni mentünk a Börzsönybe, hamar ott termett a hatóság megbízottja és szerényen érdeklődött, kik is vagyunk, nem akarjuk-e felforgatni a rendszert. Ma van egy Református Gimnáziumunk, amit egy lelakott, csatornázatlan, statikailag is megerősítést igénylő tűzoltólaktanyában, egyetlen fillér nélkül kezdtünk el kiépíteni. Sok-sok harc és kemény munka után - amiben feleségemnek, *Zsuzsának* hatalmas része van - ma ötszáz diákjával az ország középiskoláinak legjobb 10 %-a körül tanyázik, kápolnája pedig hangversenyorgonával felszerelve igényes zenei rendezvények színhelye. Református Óvodánkban százöt gyermeket gondozunk, ahol a melegszívű, hívő óvónőink közt immár négyen is gimnáziumunk érettségizettjei közül valók.

A templom sem repedezik többé, mert az alapjait megerősítettük, amikor a tető cserepezéséig, sőt a torony csillagáig felújítottuk, és a parókia tetőszerkezete sem rogyadozik immár – hogyan történt mindez? Magasabb erők akarhatták, annyi bizonyos. Mi magunk, de a gyülekezet tagjai is csak eszközök voltunk. A külső építkezések mögött lelki előmenetel, belső épületek is akadtak a csaknem három és fél évtized alatt – ezt azonban igazán csak a szívek vizsgálója tudja megítélni. Most mégis azt kell mondanom: nagyon-nagyon jó volt ezekben részt venni! Öröm és hála van bennem, hogy éppen itt, Szentendrén élhettük le életünk legszebb éveit, és éppen ebben a gyülekezetben.

Búcsúzni? Hát igen, harminchárom év után ez is eljött. Hadd legyen azonban az „utolsó szó” most is az igéé: **„Azért szeretett atyámfiai, erősen álljatok, mozdíthatatlanul, buzgólkodván az Úrnak dolgában mindenkor, tudván, hogy a ti munkátok nem hiábavaló az Úrban!”** (1Kor 15,58.)

Köszönettel és sok-sok szeretettel,

dr. P. Tóth Béla és felesége

*„Örüljetek az Úrban mindenkor!
Ismét mondom: örüljetek.
A ti szelídségetek legyen ismert
minden ember előtt. Az Úr közel!”* (Fil. 4, 4-5.)

**A Szentendrei Református Egyházközség Presbitériuma
szeretettel meghívja Önt és kedves családját**

Dr. P. Tóth Béla

**református lelkipásztor búcsúztatására
nyugalomba vonulása alkalmából**

**2015. október 4-én 10 órára a Református
Gimnázium kápolnájába.**

Igét hirdet:

Dr. P. Tóth Béla lelkipásztor

A gyülekezet nevében búcsúzik:

Sikolya Zsolt gondnok

Köszöntőt mond:

Verseghi-Nagy Miklós polgármester

Közreműködik:

Szotyori-Nagy Gábor orgonaművész

**Az istentisztelet és búcsúztatás után
szeretetvendégségre várunk mindenkit!**

Információk a lelkészválasztásról

Dr. P. Tóth Béla tiszteletes úr augusztus 1-jei nyugállományba vonulásával megüresedett a lelkési állás egyházközségünkben. Egyházunk törvényei szerint ilyenkor a lelkési állás egyházközségi választással tölthető be. Ennek során először a teljes Presbitériumnak kell kétharmados többséggel határoznia arról, hogy mely lelkészt kívánja meghívni bemutatkozó szolgálatra. Ennek a döntésnek a lelkési állás megüresedésétől számított 60 napon belül, vagyis 2015. szeptember 29-ig kell megszületnie. Ha ez nem sikerül, akkor a Presbitérium kérheti az egyházmegye elnökségétől a határidő további 60 nappal történő meghosszabbítását. A bemutatkozó szolgálat időpontját hirdetni fogjuk a gyülekezetnek.

Ha a Presbitérium a rendelkezésére álló időtartam alatt nem tud döntésre jutni, vagy úgy dönt, hogy nem kíván élni meghívási jogával, akkor az egyházmegye esperese pályázatot ír ki a lelkési állás betöltésére.

A Presbitérium által meghívott lelkész bemutatkozó szolgálatát követően a lelkészválasztói közgyűlés dönt a lelképásztor személyéről. Ennek időpontját ugyancsak hirdetni fogjuk. A választásban gyülekezetünk azon tagjai vehetnek részt, akik szerepelnek a 2015. január 31-én jóváhagyott választói névjegyzékben. Ez a névjegyzék a 2014. december 31-éig bejelentkezett, konfirmált, egyházfenntartói járulékot fizető, református vallású egyháztagjainkat tartalmazza.

A lelkészválasztási eljárás első lépéseként presbitériumunk augusztus 6-án határozott arról, hogy meghívás útján kívánja betölteni a megüresedett állást, és ennek előkészítésére választott egy öttagú lelkészjelölő bizottságot, melynek tagjai *Farkas Turánka, dr. Farkas Zoltán, dr. Köpeczi-Bócz Tamás, Sikolya Zsolt és dr. Szalai Zsolt*.

A lelkészjelölő bizottság a szeptember 2-án megtartott presbitéri gyűlésen számolt be addig végzett munkájáról a Presbitériumnak. Szeptember elejéig mintegy harminc lelkészre vonatkozóan érkezett meghívási javaslat. A bizottság minden egyes javaslattal részletesen foglalkozik, de természetesen mind a harminc lelkész személyes megismerésére, igehirdetésük személyes meghallgatására nem kerülhet sor a rendelkezésre álló idő korlátos volta miatt. Ezért első lépésként interneten, személyes ismeretségek révén gyűjtött információk alapján igyekezett megállapítani a bizottság, hogy nincsenek-e olyan kizáró okok, amelyek miatt esetleg egyházi jogszabályi akadálya lenne a lelkész szentendrei szolgálatvállalásának. Így például beiktatott lelkész beiktatásától számított három évig nem hagyhatja ott szolgálati helyét. Szentendre kiemelt gyülekezet, ezért legalább öt éves előzetes lelkési gyakorlatra van szükség az itteni gyülekezeti lelkési szolgálathoz. A nem magyarországi teológián végzett lelkészek diplomáinak honosítására legközelebb csak jövő ősszel kerülhet sor.

Az első tájékozódást követően a bizottság tagjai interneten elérhető igehirdetéseket, riportokat hallgattak meg vagy olvastak el, hogy ezek révén próbálják megítélni, mennyire tudna megfelelni az illető lelkész azoknak az elvárásoknak, amelyeket a Presbitérium korábbi beszélgetések során fogalmazott meg a leendő lelképásztorral kapcsolatban. Ezt a legalkalmasabbnak tartott lelkészek esetében kiegészítik azok az istentiszteleti

látogatások, amelyek során a bizottság tagjai a szolgálati helyén igyekeznek felmérni az illető lelkész gyülekezeti munkáját, személyesen is meghallgatják igehirdetését. A szeptember 2-i beszámolóig már több ilyen személyes látogatásra is sor került, és a következő vasárnapokon ezek folytatódni fognak. (Ezért nem találkozhatnak mostanában a testvérek vasárnaponkénti istentiszteleteinken a bizottság tagjaival.)

A bizottság munkája során különösen fontos szempont a tapintat, a teljes diszkréció, mivel már az az információ is, hogy egy lelkészről tájékozódtak, úgy juthat vissza, hogy a lelkész el kíván menni mostani gyülekezetéből, ami szükségtelen feszültséget kelthet a közösség és előjárója között. A bizottság továbbá olyan személyes információkhoz is hozzájuthat, amelyek nyilvánosságra kerülése akár a lelképásztor személyes jogait is sértheti. Ezért a javasolt és előzetes tájékozódásra figyelembe vett lelkészekről a bizottság még a Presbitériumnak sem ad személyes információkat. Természetesen azt a lelkészt, akit majd javasolni fognak meghívásra, már meg kell nevezni, és a javaslatot a lehető legrészletesebb indoklással kell alátámasztani. Úgy tervezi a Presbitérium, hogy a bizottság által javasolt lelkészt meghívja egy bibliaóra megtartására is, és ezen szolgálat, illetve az azt követő beszélgetés során igyekszik őt személyesen is minél jobban megismerni, hogy a szavazás során minden presbiter teljes felelősséggel adhassa le szavazatát.

A lelkészválasztási eljárás időtartama sok mindentől függ, de abban reménykedhetünk, hogy még ebben az évben új választott lelképásztorra lehet gyülekezetünknek. Addig *Szenási László* nyugalmazott tahitófalu lelképásztor látja el egyházmegyénk esperese által kirendelt helyettes lelkészként a lelképásztori feladatokat gyülekezetünkben. Nagy szeretettel köszöntjük körünkben, és kívánjuk, hogy Isten gazdag áldása legyen nehez szolgálatán, amit gyülekezetünk zökkenőmentes átsegítése jelent egy ilyen átmeneti időszakon.

Kérjük mindnyájan napi imáinkban a Mindenhatót, hogy áldja meg választói igyekezetünket, és az Ő akaratára figyelve, szép rendben, békességben, szeretetben tudjuk megtalálni azt a lelkészt, aki a következő években-évtizedekben fogja pásztorolni gyülekezetünket.

Sikolya Zsolt gondnok

Szentendrei Református Hírlevél

Kiadja: az egyházközség - **Cím:** 2000 Szentendre Rákóczi út 14.
Telefon: 06 26 310-524 - **Felelős kiadó:** Szenási László lelképásztor
Főszerkesztő: Kolos Emőke (E-mail: emoke.kolos [kukac] gmail.com)
Olvasói levelek: hirlevel@szre.hu
Tördelő: Deák Péter • **Nyomtatás:** Kádár Péter www.digitalisnyomda.net

A kiadványunkban megjelenő cikkek, írások nem feltétlenül fedik mindenben a szerkesztőség véleményét, hanem elsősorban azok szerzőinek gondolatait tükrözik.

„Gyümölcsöikről ismeritek meg őket. Tüskebokorról szednek-e szőlőt, vagy bogáncskóróról fügét? Tehát minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt terem.”

Mk. 7, 16-17.

„Megáldalak téged ... és áldás leszel” (1Móz 12,2.)

2015. augusztus 24-én tanévkezdő csendesnapon vehettek részt a Szentendrei Református Gimnázium és a Szentendrei Református Óvoda vezetői, pedagógusai, amelynek az utóbbi intézmény adott helyet. A 2015/2016-os tanév vezéregyje – „Megáldalak téged ... és áldás leszel” – Mózes első könyvéből ígéretként hangzik a fenntartó gyülekezet, a gimnázium és óvoda minden tagja, Krisztus-követője számára. Így igyekeztünk Nagytiszteletű úrnak, *Dr. P. Tóth Béla* ny. és *Szénási László* lelkész úrnak, valamint a gimnázium vallásánárainak, *Szénásiné Lénárt Zsófiának* és *Sebestényné Jáger Orsolyának* az igemagyarázatait hallgatva Isten ígéretére támaszkodni, csendességet tartva kérni az Ő áldását egyen-egyenként és közösségként is az egész tanévre, mindennapos szolgálatunkra gyülekezetben, munkahelyen, családi életünkben.

Szénási László lelkész úr vezetésével arra a kérdésre kerestük a választ – később az elmélkedés és egyéni csendesség során is –, hogy mit tanít a Szentírás az áldásról, hogyan lehetünk Isten áldásának részesei, mit tehetünk, ha áldott életűek szeretnénk lenni a napi gyakorlatban.

Kezünkbe vehetjük a Szentírást, megvizsgálhatjuk az időbeosztásunkat görcső alá véve, mi vagy ki előzi meg az Úristent az egyéni életünkben, hiszen fontosabb, nagyobb teret engedünk neki, tehát bálvány. Áldottnak lenni azt jelenti, hogy radikálisan szakítunk a bálványokkal. A féltőn szerető Isten közelébe kerülni, hasznos gyümölcsöt teremni – ez az áldás rajtunk. *Joó Sándor* megfogalmazásában: „isteni erőhatásokba kerülve isteni erővel telítődni”. Eszerint Krisztus képmására „formálódni” csak ebben az erőterben lehet, a Szentlélek vezetése alatt állva, nem állítva önmagunkat elitista módon a középpontba, de készen az önvizsgálatra, hiszen gyümölcsseiről ismerszik meg az igaz ember (Mt 7,16).

Az egész nap meghatározó tapasztalata, hogy reformátusként Isten Igéje, a Szentírás közvetíti számunkra az áldást, az írott Ige eligazít, mérceként, irányítónak van a kezünkben, ha valóban élünk az igeolvasás, hallgatás lehetőségével. *Sola Scriptura* – nem pusztán az etikai kódexben reformátori alapelvként, hanem napi gyakorlatként és az évkezdő csendesnapon is.

A gyümölcs az áldásos munka eredménye, és amennyiben Isten Lelke a mozgatója valaminek, hosszú távú eredmények is láthatók. Az viszont elképzelhető, hogy nem mindig egyezik a mi elképzelésünkkel az, ahogyan a Lélek munkálkodik. Sebestényné Jáger Orsolya példáját idézve a boldogulás még nem jelenti az áldást, ahogy a jólét sem garancia a „jóllétre”. Isten áldása az engedelmes élet ajándéka, aminek legfőbb akadálya valóban az egónk, ahogy már a pici gyermek érvényesíteni szeretné a saját akaratát másokéval szemben, úgy érvényesítenénk magunk is saját akaratunkat az isteni akarral szemben. Az áldás feltétele tehát a vezetettség. A Krisztusban új életre született ember már nem rabja a bűnnek, nem célt tévesztett, sodródó, kiszolgáltatott személy, hanem szabadsága van a jó cselekvésére, szabadon kiszolgáltathatja magát Teremtőjének, Megváltójának, hogy aztán felismerjék életében az áldás jeleit, gyümölcsseit (Gal 5,22). A közösség életében áldássá lenni azt jelenti, hogy a test gyümölcssei helyett a Lélek gyümölcsseit „teremjük”, az ellenségeskedés, viszály, harag, széthúzás, pártoskodás, irigység helyett a szeretet, öröm, békesség, türelem, szívesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás jellemzi forgolódásunkat a közösségen belül. Hol kezdhetjük el? A napi, egyéni csendességgel, de aztán lehet

folytatás az áldásmondás az átokmondás helyett; jót mondani a másikról, lehetőségeket, teret adni, kitágítani a határokat számára. Milyen sok múlik ezen! Mindennapi „jóllétünk”, ahogy belépünk az osztályterembe vagy az óvodai csoportba, a tanárba, majd az otthonunkba.

Végső soron minden úgy történik, ahogy az Úristen akarja, fogalmazta meg nagytiszteletű úr, ez látszik az Ószövetségben, sőt az egész üdvtörténetben az Ábrahámnak tett ígéretre vonatkozóan. Jákób példa arra, hogy az ember méltatlan az áldásra, ígéretre, de mesterkedései nem változtatnak Isten üdvözítő akaratán. Ami rajtunk múlik, az a „megáldhatóság”, amit akár megszólíthatóságnak is nevezhetnénk az Ige által a belső szobánkban, az egyház, gyülekezet közösségében. A meghallott Ige megcselekvése pedig a krisztusi élet maga, amit látni szeretnének rajtunk.

A morzsaszedegetés, szabadon választott énekekkel való áldás és az áldásvétel zárta a tartalmas évkezdést, töltekezést. *Földi János* igazgató úr szavait idézve valóban lehet így, békességgel kezdeni a tanévet, ha a tervezést, akarást megelőzi az Istenkeresés, áldáskérés.

Nagné Poczik Tünde
magyar-, történelem-, vallásánár

A Budapesti Vonósok hangversenye a Szentendrei Református Gimnáziumban

2015. október 2., 18 óra
(2000 Szentendre, Áprily Lajos tér 5.)

Közreműködik: **Kállai Ernő** - hegedű

M. Haydn: Notturmo
L. van Beethoven: F-dúr románc, op. 50
J. Haydn: C-dúr hegedűverseny, Hob. VIIa:1

P. I. Csajkovszkij: Vonósszerenád, op. 48

Helyfoglalás érkezési sorrendben.
Támogatói jegyek 1.500 Ft-os, diák és nyugdíjas jegyek 800 Ft-os áron vásárolhatóak a www.budapestivonosok.hu weboldalon, vagy e-mailen foglalva a jegy@budapestivonosok.hu címen.

Bővebb információ a 30-432-5931-es telefonszámon.

„Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédeim nem múlnak el.”

Mk. 13, 31.

Hittanos híreink

„Jöjjetek, örvendezzünk az Úr előtt, ujjongjunk szabadlító
kösziklánk előtt! Menjünk eléje hálaadással, ujjongjunk előtte
énekszóval! Mert nagy Isten az Úr, nagy király minden isten fölött.”
(Zsolt. 95, 1-3.)

Ezzel az igével köszöntünk és hívunk idei tanévünk kezdetén minden gyermeket alkalmainkra, különösen is a vasárnapi gyermek-istentiszteletekre. Ez kerül majd be idei füzetük elejére és terveink szerint valóban az örvendezés és hálaadás lesznek témáink központi elemei. Újdonság, hogy ennek jegyében – hó kezdő istentiszteletünk keretében – a gyermek-istentiszteleteket énekléssel és zenéléssel töltjük, mégpedig a három csoportnak összevontan a 217-es teremben. Kovács Eszter és Kovács Mátyás lesznek az alkalom fő szervezői, de segítségükről biztosítottak még Bokorné Forró Ágnes és Lázár Enikő is. Igyekezünk tehát ezeket a felszabadult, és Istent dicsőítő alkalmakat a gimnáziumi orgonás, zenés istentiszteletekhez illően méltó tartalommal megtölteni, de fő célkitűzésünk a gyermekközpontúság, így főként gyermek- és ifjúsági énekeket fogunk tanulni. Szeptember 6-ai első alkalmunk nagy sikert aratott, vagyis a gyermekek a közös zenélésen, éneklésen keresztül nagyon könnyen meg tudták élni a hálát Isten felé, ami egyébként is legfontosabb eleme kell legyen vasárnapjainknak. Illesse hát köszönet a három ötletgazdát: Kovács Esztert, Lázár Enikőt és Szentgyörgyiné Kormos Máriaát.

Sátras hittantáborunk résztvevői
a visegrádi református templom udvarán

Gyermek-istentiszteleteinkkel kapcsolatos idei változás még, hogy az ötödik osztályos gyermekeket arra kérjük, hogy az ígéhirdetés alatt lehetőség szerint már maradjanak bent a templomban. A legfontosabb oka ennek, hogy hely szűkében vagyunk, és a sok ötödikes miatt a harmadik-negyedikesek csoportszobája – akikhez csatlakoztak eddig az ötödikesek – a legtöbb esetben zsúfolásig megtelt.

Nem friss hír, de szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy mivel az óvodáskorú gyermekek közül többeknek nehézséget jelent csöndben maradni a templomi istentiszteleten, segítőkink vállalták, hogy már tíz perccel az istentisztelet előtt a kápolnában várják őket. Kérjük, fogadják el tehát ezt a segítséget és kísérik a legkisebbeket már az istentisztelet megkezdése előtt a kápolnába! Az óvodáskorúak beszoktatási ideje körülbelül három alkalom szokott lenni, így ezt követően már bízzák nyugodtan gyermekeiket a segítőkre, hisz épp azért is végzik ezt a szolgálatot, hogy a szülők is nyugodtan hallgathassák az ígéhirdetést!

Nyári eseményeinkről szeretnék még rövid tájékoztatást nyújtani. Visegrádi sátras hittantáborunk témája a Tízparancsolat és Pál apostol, szentendre napközis hittantáborunké Elizeus próféta, debreceni ifi-táborunké pedig református identitásuk erősítéseképpen a Magyarországi Református Egyház története, debreceni emlékhelyek megtekintése volt. Isten iránti hálával mondhatom, hogy mind a három esemény áldottan sikerült, összesen 83 fő részvételével. Hálás köszönet illeti Szentgyörgyiné Kormos Máriaát, aki mindhárom tábor megszervezésében és lebonyolításában óriási

segítséget nyújtott. De segítséget kaptunk még dr. P. Tóth Béla lelkipásztortól, Vörös Ákos lelkipásztortól, Ferenczi Alpár gimnáziumi tanár úrtól, Császár Domonkos teológus hallgatótól, Csikai Attila teológus hallgatótól, Bartha Erzsébet leendő hitoktatónktól, Hajek Zsuzsanna gyermek-istentiszteleti segítőtől; valamint a következő szülőktől és diákoktól: Bényei Ferenc szülő, Böröndi Gábor szülő, Berényi Marianna szülő, Tamás Attila szülő, Tárkányi Tamás szülő, Szilágyi Mónika szülő, Gyinivszky Andrea szülő, Tamás Brúnó diák, Szentgyörgyi Máté diák, Szentgyörgyi Nóra diák, Szentgyörgyi Boglárka diák, Sipos Panka diák, Árki Imre diák, Ballai Boglárka diák, Nándori Dorina diák, Bodrogai András diák.

A táborozások fotóalbumait, a hittanórák hitoktatónkénti és iskolánkénti listáját az időpontok megjelölésével, valamint tervezett gyermek programjainkat megtalálják honlapunkon: www.szre.hu/hitoktatas.

„Amiket hallottunk és tudunk, mert őseink elbeszélések nekünk,
nem titkoljuk el fiaink elől, elbeszéljük a jövő nemzedéknek: az Úr
dicsó tetteit és erejét, csodáit, amelyeket véghezvitt.” (Zsolt. 78, 3-4.)

Óvodai évnyitó a református templomban

Augusztus 29-én szombaton délután gyermekszívatól volt hangos templomunk udvara. Az óvodások a hosszú nyári szünet után örömmel köszöntötték egymást. Rendhagyó módon kezdődött az idei tanév. A templomban tartott évnyitón lelkészünk dr. P. Tóth Béla nyugdíjba vonulása miatt nagytiszteletű Szénási László helyettes lelkész tartotta az áhítatot és köszöntötte a jelenlevőket. Elmondta, hogy számára új dolog az óvodai évnyitó, és csodálattal hallgatta a gyermekek imáját és énekeit.

Bene Andrásné óvodavezető
köszönti a szülőket és a gyerekeket

Ezután felkérte Bene Andrásné óvodavezetőt, hogy ő is mondja el köszöntőjét. Az ünnepség szeretetvendégséggel ért véget, amely lehetőséget adott arra, hogy a régi és az új családok ismerkedhessenek egymással. Eközben a kicsik a finom falatok mellett felfedezték a templomkertét is, ahonnan volt olyan gyermek, aki nem is akart haza menni.

Szeretetvendégség: oldott közösségben kicsik és „nagyok”

Kádár Péterné óvodavezető helyettes

Az elöljárók felelősségéről

Az elmúlt évtizedek legnagyobb változását éljük gyülekezetünk életében azóta, hogy *dr. P. Tóth Béla* Nagytiszteletű úr bejelentette, hogy Isten elhívását a gyülekezeti lelkesítő szolgálatra a nem csekély harminchárom esztendőben érzi beteljesedni. Ennek nyomán augusztus 1-je óta különösen fontos értelmet nyert sokunk számára egyházunk egyik legfontosabb alapelve, az egyetemes papság jelentése. A Szentírás alapján valljuk, hogy minden megkeresztelt hívő ember pap, akinek joga és kötelessége a Szentírás tanulmányozása és az evangélium hirdetése. *„Ti pedig választott nép, királyi papság, szent nemzet, megváltott nép vagytok, hogy hirdessétek annak üdvözítő tetteit, aki a sötétségből meghívott titeket az ő csodálatos világosságára” (1Pét 2,9).*

Bár nem maradtunk lelkesítők nélkül, mégis sokunknak értelmezni kell – újra vagy első alkalommal – a „papok” gyülekezete gondolatát, annak jelentését, szellemiségét.

Válságba kerül minden csoport, ha elveszíti vezetőjét, különösen ha elveszíti szellemi vezetőjét. Ilyenkor nem tehet mást a hívő közösség, mint értékeit, hagyományait újra és újra megerősíti, és egymást segítve bizonyoságát tesz azokról. Az első és legfontosabb támaszunk, hogy anyaszentegyházunknak egyedül Krisztus a feje és egyetlen pásztora, aki jelen van minden napon a világ végezetéig. Egyetemes papsági mivoltunk pedig azt kell jelentse, hogy kegyességünket a Bibliaolvasás, a hálaadás és az imádkozás terén gyakoroljuk.

Ha nem így tennénk, akkor nem lehetne legitimációnk arra, hogy megkeressük a Szentlélek iránymutatása mellett új lelkesítőket. Ilyen értelemben tehát a gyülekezet minden tagja egyben elöljáró is, minden szeretett testvérünk része és részese a gyülekezet gyümölcsöző növekedésének, melynek fontos termése a lelkesítés keresése is; az elöljárók felelőssége közös. Az egyetemes papságnak tehát lelki vezetőt, lelkesítőt kell választania.

A protestáns közösségekben éppen az egyetemes papság elve alapján különösen nagy felelősség nehezedik a vezetőkre, mert felértékelődik azoknak az elhívott szolgálóknak a szerepe, akik a Biblia értelmezésben elől járnak.

A keresztyén vezető helyzete más, mint egy világi vezetőé. A gyülekezet nemcsak egy vállalati cél érdekében vár eligazítást, hanem teljes életük minden szegmensében. Hitünk szerint gyülekezetünk új lelki vezetőjét Isten hívja el. Gondoljunk hát bele, milyen hatalmas tekintélyt ad a mindenkori lelkipásztornak, hogy maga Isten hívta el őt. Ez az erős legitimáció egyben mérhetetlen elvárásokat is jelent. Köszönet azért, hogy Istenünk harminchárom évre adott erőt elköszönő Lelkesítőnknek, és imádságos szívvel legyünk, hogy az új „elhívott szolgáló” is kellően tiszta szívvel és alkotó elmével érkezhesse. Képessége minden bizonnyal meglesz arra, hogy a Szentírás üzenetét a mindennapokba átültesse, és ezzel az Isten szavának leghitelesebb tolmácsává váljon. A leghitelesebb, de nem az egyetlen, ezért olyan, intellektuálisan mindenképpen kivételes, a hit dolgában elől járó vezetőt keresünk, akit Isten alázattal és karizmával egyaránt felruházott, és olyan integráló személyiség, hogy az egyetemes papság dolgában gyülekezetünk elöljárója lehet.

Az, hogy végül ki lesz az új lelkesítőnk, nem a presbitérium és nem a jelölő bizottság döntése, hanem a gyülekezetünk egészének érdeme lesz. Az új lelkesítő választásának „sikere” a gyülekezet lelki érettségének bizonyos létező „gyümölcse”. Szükséges, hogy ezt a gyümölcset itt és most növezzük és tegyük érettebbé. Mikor máskor, ha nem az új lelki vezető elhívásának időszakában kell a lehető legjobb gyümölcset teremnünk! A vitáknak és torzsalkodásnak, az egyéni és vélt csoportérdekek fennhangosításának az lehet a következménye, hogy nem tudunk gyümölcset teremni (Mk 11,12-2.).

Azok a szervezetek, amelyek nem képesek belső koherenciára és békére, válságba kerülnek. Sokszor a szervezetek válságok egyik fokmérője a vezetés válsága, amelyet a vezetőváltás előkészítetlensége csak úgy okozhat, mint a vezető és a vezetettek közötti békétlenség felerősödése. Egyházunk törvényei szerint azonban pontosan látható, hogy kizárt, hogy a vezető „utódlásáról” a regnáló vezető gondoskodjon. Az utódlást az elhívás jelenti, ez is igazolja, hogy nem kell törvényszerűnek venni a gyülekezetben azt, ami a világi vezetésben megszokott. A mi gyülekezetünk is óhatatlanul azt tükrözi vissza, amit nap mint nap a munkahelyén, a lakóhelyén, a társadalom különböző színterein észlelnek tagjai, de ennek nem kell így lennie.

Ebben biztosak lehetünk, hiszen a gyülekezet közösségének vezetése más törvényszerűségeken alapszik. A választott presbiterek mint önkéntesek vezetik az önkéntes gyülekezetet, nem világi, hanem lelki célok elérése érdekében. Ha Isten figyelme számára kedves fűgefának szeretnénk tetszeni, akkor elkötelezetten tevékenykedjünk annak érdekében, hogy gyülekezetünk hitben megerősödjön, választhasson új lelkesítőt, akivel tovább növekedhet. Szükséges tehát egy belső béke a gyülekezetben is, és egy párbeszéd a gyülekezet új tagjával, aki egyben új lelkipásztor is lesz. Mint vallási vezető, képesnek kell lennie a párbeszédre, és alkalmasnak kell lennie a folyamatosan változó világi jelenségek és a gyülekezet élete közötti hidak megteremtésére. A globális kommunikáció világában kell gyülekezetünknek is léteznie, és ez a világ se nem békésebb, se nem igazságosabb, se nem tisztább forrásból táplálkozó mint a korábbiak. *Óvodánk és iskolánk* olyan felelősséget jelent gyülekezetünknek, mely a generációk közötti párbeszédet és az imádságot hozza el életünk mindennapjaiba. Ezek a színterek a magvetés folyamatos feladatát jelentik a mindenkor lelkipásztornak, hogy évek múlva is gyümölcsöt teremhessünk. Fontos kérdés, hogy ez a magvetés nyitottságunk és párbeszédre való alkalmaságunk jegyében *ne csak a református hitet követő fiatalokat szólítsa meg*. Lényeges kérdés az is, hogy az *ökumenikus* mikro- és makrokörnyezetben megtalálja gyülekezetünk az egyenrangú, méltó és alázatos, együttműködő helyét. A hozzánk tartozó családok lelki segítése, a család vállalása is olyan szándéka gyülekezetünknek, melyet az új lelkipásztornak is felelősséggel kell képviselnie. Még olyan kérdésben is, ahol *a gyermek vállalásának és a házasság megkötésének sorrendje nem a megszokott rendben történt*. Ezekkel és hasonlóan nagyon is világi kérdésekkel foglalkozó öt fős kisebb csoportot választott a presbitériumunk arra, hogy Isten elhívó szavát hallja meg, vigye el, formálja mondatba vasárnapról vasárnapra a lelkesítő kereső misszió keretében.

Mit jelenthet az, hogy a Isten elhívó szavát halló embert keresünk? A fenti kérdésekből kétség kívül ez a legnehezebb, hiszen egy-egy istentisztelet meghallgatásával vagy az azt követő beszélgetéssel a felsorolt kérdések tisztázhatók, de a lényeg mégis csak az, hogy az új lelkipásztor milyen lelki vezető, irányító lesz.

Min fog múlni, hogy a gyülekezet azt mondja, igen, valóban Isten elhívott szolgáját hallottuk?

Az első és legdöntőbb szempont a *motiváltság* sugárzása lehet, amely visszahat a gyülekezet egészére. Közösnek kell felismernünk, hogy ez a lelki inspiráció jelen lesz-e a bemutatkozó szolgálatra meghívott lelkipásztornak.

Az elöljáró felelőssége teljesítéséhez szükséges, hogy rendelkezzen önmotivációval, csak így segíthet abban, hogy a gyülekezet is megtapasztalja az ebben rejlő erőket. A motiváció alapján a *vízió megfogalmazható*. A víziót a vezető az Ige által szeresheti meg. Ha nincs vízió, a gyülekezet fűgefája nem terem gyümölcsöt (*Péld 29,18*). Nem a gyülekezeti vízióhoz keresünk vezetőt, hanem olyan vezetőt keresünk, aki a gyülekezettel együtt a vízionálás képességét hordozza magában.

A vezető felelőssége az önmotiváción túl *mások ösztönzése*. Képesnek kell lennie arra, hogy szolgálatában egy tiszta látásmódot hitelesen tükrözzön. A motiváción nyugvó vezetés a *példát állítja középpontba*; a jó lelkipásztor a példa által ösztönöz. A „példás” beszéd fontos a motiváláshoz, amelyek segítségével a vezető erősítheti a megértést, hitelességet, az Isteni igazságot.

Ezekkel a gondolatokkal készülhetünk az új lelkesítő bemutatkozó Istentiszteletére, és ki-ki saját személyisége, „papsága” alapján és erejével árnyalhatja, egészítheti ki fülét, szemét, szívét a gyülekezet közösségében.

Végül soron, ha mindezeket mérlegeljük, és felismerjük, hogy felelős vezetőként felelős vezető elhívását próbáljuk közvetíteni, rájövünk, hogy minden bölcsességünk, tudásunk, emberi mivoltunk mellett Krisztusi kegyelemre van szükségünk. Ha nem akarjuk, hogy gyülekezetünk fűgefája kiszáradjon, akkor Jézus szavára kell most is figyelni, aki pedig ezt mondta a kiszáradt fűgefa mellett álló Péternek: *„Jézus így válaszolt nekik: »Higgyetek Istenben!«” (Mk 11,22.)*

„Minden dolgotok szeretetben menjen végbe”

A lelkészválasztás átmeneti időszakában Szénási László nyugalmazott tahitótfalui lelképásztor látja el kirendelt helyettes lelkész-ként a lelképásztori feladatokat gyülekezetünkben. Őt kérdeztük hivatásról, a jó pásztor ismérveiről és a döntés békességéről.

Mi terelte a lelkészi pálya felé, miért választotta ezt a hivatást?

Sárszentmiklóson születtem, édesanyám az öttagú családot látta el, édesapám ács volt. Bátyám pedagógus, öcsém Pécs- Kertváros templom építő lelkésze. Édesanyám életének vezér igéje ez volt: „*Mindenre van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem.*” Életében az Istenben való hit és reménység az, ami a szeretetében láthatóvá lett. Másrészt akkori lelképásztorunk hűsége is példa volt számomra.

Eredetileg tanító szerettem volna lenni. Érettségire készülve különórára jártam egy mélyen hívó tanárnőhöz, aki adott nekem egy könyvet, ami egy evangélizációs hét igehirdetéseit tartalmazta. Ezt végigolvasva személyes hitre jutottam; a nevelt vallásosságom ott ért célba. Nemcsak személyes hitbeli döntés érett meg bennem, hanem az is, hogy ha Isten alkalmasnak talál engem arra, hogy lelkész legyek, akkor ezen az úton megyek tovább. Ez volt az életemben az a döntő fordulat, ami szinte egybeesett a megtéréssel és a hivatásom megválasztásával.

Hogyan indult el aztán az önálló lelkészi pályája?

A pesti teológián végeztem. Ötödéves teológus koromban kirendeltek segédlelkésznek Szalkszentmártonba, ahol olyan „főnököt” kaptam, aki a gyermekmisszió elkötelezett embere volt. Áldom az emlékéit, hogy kezdőként engedte, hogy én tartsam a hittant az osztályokban. Számomra ez egyrészt óriási gyakorlatot jelentett, másrészt nagyon sokat ösztönzött: bizott bennem, bátorított és biztatott.

A felesége – ahogy mondta nemrég – a jobbkeze, a legfőbb támasza. Hűségesen kíséri Önt ma is a szolgálatban, itt a szentendrei gyülekezetben is.

Ez így van. Ugyanabban a faluban születünk, igazi diákkori szerelem a miénk. Mihelyt elvégeztem a teológiát, azonnal össze is házasodtunk. Szalkszentmártonban volt az első közös otthonunk. Isten négy fiút adott nekünk. Feleségem a teológián elvégezte a levelező tagozatot, onnantól ketten vittük a szolgálatot; nemcsak hűséges társ, hanem nélkülözhetetlen segítőm is a kezdetek óta.

Szalkszentmárton után Kecskemétre helyezték át, ahol egy évet töltöttek, majd már önálló lelkészként Iregszemcsére került.

Kecskemét a tanuló éveket jelentette az esperesi hivatalban. Iregszemcsé pedig már az első önálló szolgálati helyem volt. Istennek olyan áldásait tapasztaltuk meg, amelyekből máig élünk. Az Úristen megáldotta hitünket, reménységünket és a gyülekezet összefogását. Akkor már két kisgyermekünk volt, és egy szinte lakhatatlan parókiába kellett volna beköltöznünk. A gyülekezet kérte, hogy vállaljuk a szolgálatot – ott lakva a régi épület még éppen élhető két helyiségében, amíg az új parókia felépül. Vezérigénk, ahogyan megsokasította Isten az öt kenyeret és a két halat. Mi ezt átértük! Az emberek összefogtak; adományoztak, diakóniából a parókia építésén dolgoztak, nagyon sokan szeretnék volna hasznosítani magukat. Hihetetlen volt, ahogy ezt az ügyet Isten elindította és mindössze kilenc hónap alatt fölépült egy teljesen új parókai ügy, hogy induláskor a pénztárban 30 ezer forint volt, a költségvetés pedig 360 ezer forintról szólt. Ráadásul később még a szomszédos

nagyszokolyi templom külső-belső renoválását is meg tudtuk valósítani. Az Isten csodáit éltük meg már a szolgálatunk kezdetén, ami meghatározó volt a további utunkra. Isten a hitbeli, lelki kincseken túl az anyagi dolgoknak is ura! Mindnyájan megtapasztaltuk, hogyan áldja meg az Isten a neki való engedelmisséget!

Tahitótfaluba kerülésünkkel az áldott örökségek és az élő tradíció fogadott bennünket. Naponta Bibliát olvasó, imádkozó gondnokokkal, a gyülekezet élő hitű tagjaival szolgáltunk együtt, építve Isten országát. Igyekeztünk hűségesek lenni a múlt örökségén és az elődök által megkezdett úton járni a mai lehetőségek között.

A tizenöt év alatt megújultak az épületek: a templom kívül-belül, a templomsisak, a parókia, a gyülekezeti ház. Legnagyobb hálaadásunk pedig a gyermekek közötti szolgálatok eredményéért van, az iskolai hittanért, ahol közel kétszáz gyermeket értünk el. Itt már lelkész fiunk is segített a szolgálatban.

Milyen a jó pásztor? Mit tart a lelkészi szolgálat kulcskérdésének?

Elsősorban az élő, hitbeli kapcsolat Jézus Krisztussal. Teológusként szembesültem a kérdéssel, mekkora felelősség, milyen komoly teher a lelképásztori szolgálat. Fogom-e győzni, képes leszek-e rá? Akkor kaptam ezt az ígét: Jézus mondta a tanítványainak – „*Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket és én rendeltelek titeket, hogy elmenjeteek és gyümölcsöt teremjeteek és a ti gyümölcsötök megmaradjon*” (Jn 15,16.). Válasz volt ez a vívódásaimra. Megértettem, hogy a döntésem fontos dolog, de Ő mondott igent rám, Ő döntött mellettem és hívott el, Ő készít fel és küld a szolgálatba. Igazából mindegyik szolgálati helyet Istentől kértük, és Tőle fogadtuk el. Ez megadta azt a biztonságérzetet, békességet, hogy mivel Ő adta, akkor a feladatokra, a nehézségekre is fölkészít bennünket.

Már nyugdíjas lelképásztorként hogyan érte a kinevezés híre gyülekezetünk lelkészválasztási időszakában, ennek a hatalmas feladatnak az átvétele? Mit üzen útravalónak a gyülekezet számára?

Nagyon szerettem a hivatásomat, úgy gondoltam, e nélkül nem lehet élni. Amikor nyugdíjba mentem, fel kellett tennem magamnak a kérdést: nékem az élet a szolgálat, vagy nékem az élet Krisztus? Mert ha nékem az élet a szolgálat, akkor sok minden lezárul azzal, hogy nyugalomba vonulok. Akkor azt mondtam: Uram, nékem az élet Te vagy! De hogy mikor, hol, hogyan akarsz engem használni az országod építésében, azt Rád bízom, arra készen állok. Nos, ennél jobb döntést nem hozhattam volna. Ha nem kapok feladatot, azt is Őtőle fogadom, ha kapok, azt is.

Nagyon sok áldást adott az Úristen a szentendrei gyülekezetben. A gyülekezet jelenlegi helyzetét egy hídhöz látom hasonlatosnak. Az egyik tartópillérre ez van írva: „*Maradjatok meg az én szeretetemben*” (Jn 15, 9). A másikra: „*Minden dolgotok szeretetben menjen végbe*” (1Kor 16, 14). Ha Isten ígéretének engedelmeskedünk, akkor megmaradunk az Ő szeretetében. Istenben hinni, Jézust követni nem azt jelenti, hogy segítségül hívjuk Őt a mi „jó” terveink véghezviteléhez, hanem kérjük, hogy Ő használjon fel minket az Ő „jó” terveinek megvalósításához. Ha a két hídpillér Jézus királyi uralmát jelenti az életünkben és a gyülekezet életében, akkor a két pillért és a két partot összekötő hídtüst olyan, amelyet maga Isten fog elkészíteni. Mert Ő azt ígérte, hogy mint szeretetnek és békességnek Istene velünk lesz! Akkor ezen a hídon, amely a két partot összeköti, biztonsággal járhat a gyülekezet eddigi és új lelkésze, a gondnok, a presbiterek, a bizottsági tagok, gyülekezeti tagok, tanárok, diákok és övodások. Akkor dolgainkat, amivel Isten megbízott bennünket, nem erővel, nem is erőlködéssel, hanem az Ő erejével végezhetjük. Az Ő Lelke erejével, aki a szeretetnek és mértékletességnek a lelke is!